

BRUMMEN ENERGIE

Inspreeknota raadsvergadering gemeente Brummen

3 september 2020

Punt 4: wensen en bedenkingen concept-RES

Geachte leden van de gemeenteraad, geacht college,

Dank dat u ons de mogelijkheid biedt om op deze wijze onze visie en reactie op de concept-RES van de Cleantech RES-regio te kunnen geven!

Wie zijn wij? Het bestuur van BrummenEnergie, de lokale energiecoöperatie, een burgerinitiatief dat sinds 2013 werkt aan de energietransitie in de gemeente Brummen. Dat doen we door lokaal in lokaal eigendom energie op te wekken en te leveren en door inwoners en ondernemers te stimuleren, adviseren en te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning en / of bedrijf en bij de opwek van duurzame energie op eigen huis, bedrijf, wijk, buurt of straat.

BrummenEnergie heeft geen winstoogmerk. De winst die we maken vloeit terug naar de Brummense gemeenschap, waarbij de leden van de coöperatie bepalen hoe dat gebeurt. We zijn een professionele organisatie die bij alles wat ze doet werkt vanuit en met de lokale gemeenschap. Participatie zit in onze genen en we zoeken steeds naar het gezamenlijk belang.

De concept-RES is voor BrummenEnergie van groot belang. In de RES wordt immers bepaald hoeveel en waar de komende jaren zonne- en windenergie opgewekt gaat worden. We spreken vanavond in, omdat we ons zorgen maken over een aantal punten in de concept-RES zoals die nu voor ligt en omdat we graag onze positie als energiecoöperatie in dat RES-proces aan u duidelijk willen maken.

Bij deze inspraaknotitie vindt u een gezamenlijke reactie van alle energiecoöperaties uit de Cleantech RES-regio, waarvan wij als BrummenEnergie één van de penvoerders zijn geweest. Als BrummenEnergie staan wij volmondig achter de punten die in die gezamenlijke reactie verwoord staan.

Deze gezamenlijke reactie geeft al aan hoe wij in de RES zitten. We willen lokaal onze rol oppakken en verantwoordelijkheid nemen in de uitvoering van de energietransitie in de gemeente Brummen, zoals wij dat nu al een paar jaar doen. We willen echter ook regionaal onze rol oppakken, samen met onze buurtcoöperaties in de Cleantech RES-regio. We zijn een samenwerking gestart als gezamenlijke energiecoöperaties om elkaar te versterken, samen te werken aan de opgave uit de RES en samen verder te professionaliseren. We zijn op dit moment bijvoorbeeld bezig met serieuze verkennende gesprekken, samen met de drie

buurtcoöperaties waarin we binnen IJsselwind samenwerken (ZutphenEnergie, LochemEnergie en Energierijk Voorst) en een commerciële partij met als doel om samen wind- en zonprojecten op te pakken in het zoekgebied Brummen-Zutphen-Voorst uit de concept-RES. Ook in het zuidelijke grensgebied van onze gemeente voeren we verkennende gesprekken met een buurtcoöperatie over mogelijkheden in een zoekgebied uit onze en een naburige RES-regio.

We zijn in staat en hebben de ambitie om een deel van de RES-opgave in Brummen op te pakken in 50-100% lokaal eigendom. Dat doen we op basis van onze coöperatieve principes, waar we elke samenwerking met een (al dan niet) commerciële partij aan toetsen. Een belangrijk punt van die coöperatieve voorwaarden is dat we als BrummenEnergie minimaal voor 50% eigenaar zijn (of het evenredige deel daarvan, afhankelijk van het aantal samenwerkingspartners) en daarmee ook van de productie die het project oplevert en eigenstandig beslissen over het evenredige deel van de opbrengst van die productie. Een ander belangrijk punt is dat leden en inwoners kunnen mee-investeren in het project, een gebiedsfonds voor omwonenden en een professionele dialoog met omwonenden. Deze coöperatieve principes zijn verweven in ons DNA. We willen een lokale energietransitie waarbij de revenuen terugvloeien naar de Brummense gemeenschap en niet naar verre aandeelhouders van commerciële projectontwikkelaars.

Dat brengt mij op één van onze voornaamste punten van kritiek op de concept-RES. En dat is het feit dat de uitgangspunt vanuit het Klimaatakkoord, het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom, niet is opgenomen in de concept-RES van de Cleantech RES-regio. Zoals we in onze gezamenlijke reactie verder uitleggen is de potentieaanpak vooral gebaseerd op (landschaps)waarden en niet of minder op de acceptatie van inwoners. Waar het Klimaatakkoord stevig inzet op participatie, beperkt de concept-RES van de Cleantech RES-regio zich tot enkele vrijblijvende zinnen. In de strategische lijnen van de concept-RES wordt 50% meedoen door bedrijven en inwoners zelfs beperkt tot mee-investeren. Maar dat is wat anders dan lokaal eigendom. Bij lokaal eigendom is er sprake van zeggenschap en deelt de lokale gemeenschap mee in de winst, terwijl bij mee-investeren alleen de investeerders profiteren van de jaarlijkse rente-uitkering. In het licht van maatschappelijke acceptatie voor de energietransitie is dat een zorgelijke constatering.

Onze gezamenlijke dringende oproep is dan ook om in de RES 1.0 het uitgangspunt van minimaal 50% lokaal eigendom stevig te borgen en te zorgen dat dit ook tijdig wordt vertaald in het gemeentelijke beleid van de betrokken gemeenten. Als coöperaties hebben wij ervaring met het ontwikkelen van zon- en windprojecten in lokaal eigendom. We hebben de kennis, kunde en het benodigde lokale en regionale netwerk om dit verder uit te bouwen. Dat hebben we laten zien in het project IJsselwind en ons project op de Doonweg, dat we in 50% lokaal eigendom hebben ontwikkeld in samenwerking met een commerciële projectontwikkelaar, is zelfs als praktijkvoorbeeld opgenomen op video door [het Nationaal Programma RES](#).

Als raad bent u in de gelegenheid om via wensen en bedenkingen richting te geven aan de doorontwikkeling van de concept-RES naar de RES 1.0. Wij zouden het waarderen als u onze oproep om het uitgangspunt van minimaal 50% lokaal eigendom stevig te verankeren in de RES 1.0 en in het gemeentelijk beleid zou willen steunen met een motie in deze strekking.

Een tweede belangrijk zorgpunt is de participatie met inwoners in het traject om te komen tot zoekgebieden en de rol van de coöperaties in het proces. Bij het lokale werkatelier dat in Brummen is georganiseerd zijn wij als coöperatie uitgenodigd, maar was het aantal inwoners dat mee mocht praten beperkt tot tien. Dat bevordert het gesprek over en het draagvlak voor de energietransitie in Brummen niet.

Als energiecoöperaties zijn we nauwelijks betrokken bij de ontwikkeling van de concept-RES. Dat doet geen recht aan de rol die we in de Brummense energietransitie spelen en willen spelen. We roepen dan ook op om ons en onze buurtcoöperaties in de Cleantech RES-regio een volwaardige rol te geven in de RES-organisatie, de ontwikkeling van de RES 1.0 en de uitvoering van de RES in Brummen en in de Cleantech RES-regio.

De betrokkenheid van de Brummense samenleving bij de energietransitie is groot. Sinds we samen met ZutphenEnergie en de gemeente Brummen de Energiecoaches hebben ingesteld is het aantal aanvragen onverminderd groot. We ondersteunen de bewoners van Eerbeek-Zuid die zelf een plan hebben opgesteld om hun woningen energieneutraal te maken. De Energietafels, onze Energiecafés en lezingen worden goed bezocht. In onze projecten Zonnepark Eerbeek aan de Doonweg, Zonnepark Elzenbos en het collectieve zonnedak op de manege De IJsselruiters heeft de Brummense gemeenschap in totaal al bijna 300.000 euro mee-geïnvesteed op een totale investering van enkele miljoenen. Ons ledenbestand groeit gestaag. Onze boodschap om zelf het heft in handen te nemen en zelf regie te nemen over onze lokale energietransitie resoneert. Nu is het zaak dat de gemeente Brummen en de Cleantech RES-regio aansluiten op die energie en betrokkenheid in de samenleving.

Namens het bestuur van BrummenEnergie

Els Holsappel

els.holsappel@brummenenergie / 06 11 30 33 05

www.brummenenergie.nl